

Nieuwegein, 10 januari 2020

Jaarverslag PLUIMNED 2019

(Vastgesteld door het bestuur van PLUIMNED op 3 maart 2020)

PLUIMNED

De stichting PLUIMNED vormt de samenwerking tussen de dragende organisaties: LTO/NOP, NVP, COBK en NEPLUVI. PLUIMNED houdt zich onder andere bezig met het kwaliteitsbeleid voor de pluimveevleessector. Bij besluit van de minister van het toenmalige ministerie van Economische Zaken is PLUIMNED in december 2014 erkend als brancheorganisatie voor de pluimveevleessector.

Doelstelling

De doelstelling van PLUIMNED, OVONED en AVINED is een snelle en adequate dienstverlening aan de totale productiekolom van de verschillende ketens in de pluimveevlees- en eiersector om daarmee een duurzame concurrentiepositie te bevorderen.

De ontwikkelingen in de Nederlandse maatschappij wijzen op een noodzaak tot het versterken van de concurrentiepositie van de sector. De concurrentie op kostleiderschap en prijs zal verder verschuiven. Dit vertaalt zich onder meer in de concurrentie op de West-Europese markt die zich steeds meer richt op combinaties van producteigenschappen als voedselveiligheid, kwaliteit, dierenwelzijn, toegevoegde waarde en prijs. Anderzijds heeft de sector te maken met exportmarkten waar men met prijsskopers van doen heeft. PLUIMNED wil de sector in deze context optimaal ondersteunen. De kernthema's waaraan gewerkt is, worden in dit jaarverslag beschreven.

De bijbehorende missie van AVINED, OVONED en PLUIMNED is:

“Efficiënte dienstverlening om de huidige duurzame en robuuste marktpositie van de Nederlandse pluimveesector verder te versterken”

In dit jaarverslag is per onderwerp aangegeven wat het plan voor 2019 was en welke resultaten geboekt zijn.

De afstemming over de plannen en het te voeren beleid vindt onder meer plaats in de daarvoor ingestelde commissies en werkgroepen. U kunt via deze [link](#) een overzicht van de doelen en de samenstelling van de ingestelde commissies en werkgroepen bekijken.

Inhoud

1. IKB Kip.....	3
2. Salmonella aanpak pluimveevleessector	6
3. Onderzoek en innovatie	6
4. QS Bündler.....	6

1. IKB Kip

Introductie

In 2019 zijn diverse stappen gezet voor een versterking van IKB Kip. Een deel van deze stappen wordt verder uitgewerkt in 2020.

Doelstellingen en meerwaarde

IKB Kip zorgt voor het formuleren en borgen van een fundament / basis. De voorschriften die hiertoe geformuleerd worden zijn eenduidig en duidelijk omschreven en van elk voorschrift is bekend wat het doel van dat specifieke voorschrift is. IKB Kip wil een zelfstandig systeem blijven, omdat het belangrijk is om in Nederland een sterk kwaliteitssysteem te hebben ten opzichte van de buitenlandse markt.

Door te voldoen aan de IKB Kip-voorschriften kan iedere deelnemer laten zien dat zijn / haar bedrijfsvoering bijdraagt aan veilig en gezond pluimveevlees. Tevens kunnen andere systemen (bijvoorbeeld gericht op welzijn) IKB Kip als basiseis stellen, zodat ook die systemen weten dat 'hun' bedrijven een gedegen, goede en gecontroleerde basis hebben. IKB Kip biedt deze basis op de terreinen: hygiëne, diergezondheid, voedselveiligheid, antibiotica, dierenwelzijn en I&R.

Het kwaliteitssysteem gaat door de hele keten heen. IKB Kip voert controles uit bij leveranciers. Op deze wijze hoef je als ontvanger (m.n. broederijen en slachterijen / uitsnijderijen) minder eigen controles uit te voeren. Daarbij worden ook eisen gesteld aan producten die de verschillende schakels binnen komen (toeleveranciers).

Het beheer van IKB Kip is onafhankelijk en controle en certificatie vindt plaats door onafhankelijke CI's die ISO 17065 geaccrediteerd zijn. Dit is een pré boven de 'eigen' systemen van marktpartijen en daardoor kan IKB Kip door bedrijven (m.n. slachterijen / uitsnijderijen) gebruikt worden in communicatie naar hun afnemers.

IKB Kip biedt bedrijven (m.n. pluimveehouders) een handboek. Een pluimveehouder die de IKB-eisen volgt en zich hierop laat controleren weet dat hij de meest cruciale zaken (op voornoemde terreinen) voor zijn bedrijf in beeld heeft en heeft ondervangen. IKB Kip beschrijft niet alleen dergelijke onderwerpen, maar zorgt er ook voor dat voorgeschreven zaken, zoals onderzoeken uniform worden uitgevoerd en schrijft voor aan welke normen de uitkomst zou moeten voldoen.

Plan 2019

- Net als ieder jaar worden ontwikkelingen en wensen tot aanpassing van het schema geïventariseerd en uitgewerkt / uitgevoerd. Dit is een proces dat steeds herhaald wordt.
- Tevens worden standaardwerkzaamheden uitgevoerd zoals: secretariaat CCvD IKB Kip, contacten/aansturing CI's, contacten met andere kwaliteitssystemen (bijv. Belplume), vragen van IKB-bedrijven, RvA (Raad voor Accreditatie) en beheer database. Waar mogelijk wordt hierin samengewerkt met de schemabeheerder IKB Ei.
- Specifiek wordt verder gewerkt aan de verdere versterking van IKB Kip via:
 - Verder borgen van inkomende stromen op bedrijven;
 - Onderzoek naar mogelijkheden voor het efficiënt uitbreiden van het programma Monitoring Kritische Stoffen (MKS), nu gericht op antibiotica;
 - Eenduidiger en breder vastleggen van eisen rondom plaagdierbeheersing (door pluimveehouder of door extern bedrijf);
 - Incidentmanagement en non-compliance: naast acteren op meldingen via bijvoorbeeld het Meldpunt IKB zal ook meer ingezet worden op de verantwoordelijkheid van de IKB-bedrijven en hun acties indien zij vaststellen dat zij op enig moment niet voldoen aan de IKB-voorschriften.
 - Visie van derden op het certificatieschema IKB Kip. Bijvoorbeeld op structurele basis via de Raad van Beheer, maar ook op ad hoc basis zullen evaluaties worden uitgevoerd. Dit betreft onder andere het sanctiereglement en de eisen aan en het toezicht op Certificerende Instanties (CI's).

- Implementeren van de herziene governance met o.a. de Raad van Beheer.

Dit zijn dermate grote onderwerpen dat verdere uitbreiding van het secretariaat, dan wel inzet van externen nodig zal zijn.

- Hygiëne en biosecurity blijven van groot belang voor de pluimveesector. In 2019 wordt verder gewerkt aan deze thema's.
- Deelname aan Ketenborging.nl en daartoe benodigde acties en analyses / afwegingen voortzetten.
- IKB Kip wil continu kijken naar veranderingen en actualiteiten in de pluimveevleessector en waar nodig hierop acteren. In 2019 wordt dit mede op basis van de integrale risicoanalyse (IRA) pluimveevleesketen van de NVWA gedaan. Eerste aandacht gaat daarbij uit naar welzijnsaangelegenheden (deels via de dragende organisaties), het voorkomen van onjuiste registratie van antibiotica (en mogelijke fraude) en het efficiënt gebruik en uitwisseling van data.
- Op verschillende niveaus (o.a. bedrijfs- en bestuursniveau) aandacht vragen en houden voor de samenwerking in de keten en het belang van IKB Kip daarbij.
- Alsmede het treffen van voorbereidingen om de meerwaarde van IKB in de afzet te kunnen gaan realiseren. Een hogere inzet door de deelnemers leidt tot een hogere kostprijs en hierover zal gesproken worden met de ketenpartijen.
- Communicatie blijft een belangrijk punt. Naast informatie over wijzigingen betekent dit ook het blijven uitleggen 'waarom' we bepaalde zaken binnen IKB Kip hebben opgenomen en belangrijk vinden.

Resultaten 2019

- De standaardwerkzaamheden worden doorlopend uitgevoerd. In 2019 is voorts prioriteit gegeven aan de verdere versterking van IKB Kip. Daartoe zijn diverse acties ondernomen en in juni zijn wijzigingen in het Certificatieschema doorgevoerd. In het oog springende zaken zijn onder andere:
 - Ter bevordering van de onafhankelijkheid is de Raad van Beheer geïmplementeerd binnen het Certificatieschema. Voordat de Raad van Beheer zich over wijzigingen buigt zijn deze besproken door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) IKB Kip, waarin alle stakeholders zijn vertegenwoordigd. Tot op heden werden de besluiten formeel genomen door het bestuur van PLUIMNED.
 - Het CCvD kent tegenwoordig een onafhankelijk voorzitter en het CCvD is uitgebreid met een zetel voor de NVPSB (Nederlandse Vereniging van Pluimvee Service Bedrijven);
 - Naast extra aandacht voor de schemabeheerder is ook het toezicht op de Certificerende Instanties (CI's) verbeterd. Dit is gestart met het actualiseren van de afspraken en zal de komende periode verder worden geïmplementeerd. Daarnaast zijn audits uitgevoerd op zowel de schemabeheerder als de CI.
 - Samen staan we sterk. Vanuit het schemabeheer zijn diverse acties rondom versterking ondernomen. Daarnaast is het belangrijk dat deelnemers weten wat toegestaan is en waar ze informatie kunnen vinden indien zij vragen hebben.
 - Het kantoor is telefonisch en per e-mail bereikbaar voor vragen.
 - Via het Meldpunt IKB kunnen deelnemers en niet-deelnemers opvallende zaken of (vermoedens van) onjuist handelen doorgeven. Het is belangrijk om als sector zaken die niet juist verlopen zo spoedig mogelijk in beeld te hebben, om eventuele onvolkomenheden of incidenten snel in te kunnen dammen.
 - Deelnemers zijn daarnaast verplicht om incidenten op het eigen bedrijven te melden bij de schemabeheerder. Bij incidenten gaat het om ernstige afwijkingen binnen de aandachtsgebieden van IKB Kip zoals voedselveiligheid, welzijn en traceerbaarheid.
 - Wat betreft het verder borgen van inkomende stromen op bedrijven wordt onder andere een inventarisatie gedaan van de producten die gebruikt worden op bedrijven. Daarnaast wordt de borgingswijze van diervoeder heroverwogen.

- De verkenning naar de mogelijkheden voor het efficiënt uitbreiden van het programma Monitoring Kritische Stoffen (MKS) is grotendeels afgerond. De uitkomsten hiervan worden begin 2020 verder besproken.
- IKB Kip beoordeelt vleeskuikens in de slachterij op diverse kenmerken. Op deze wijze is er een beeld van de kwaliteit van de geleverde kuikens. Dit beoordelingssysteem is op een aantal punten, waaronder letsel bij kuikens aangepast.
- De inzet op juist gebruik en juiste registratie van antibiotica is verder aangescherpt.
- De HOSOWO-voorschriften zijn opnieuw van kracht geworden. Deze voorschriften hebben betrekking op: hygiënogram, stalonderzoek en drinkwateronderzoek.
- Om vogelgriep (AI) of een besmetting met andere ziektekiemen zoals Salmonella, ILT en Coryza buiten de deur te kunnen houden, is goede hygiëne steeds belangrijker. Daarom zijn aangepaste hygiënevoorschriften ingesteld. Een belangrijke nieuwe maatregel is de verplichting van een of meerdere douche(s).
- Alle deelnemers hebben een overeenkomst met de door hen gekozen CI. De inhoud van de overeenkomst is voorgeschreven binnen IKB Kip. In 2019 is de inhoud van de overeenkomsten geactualiseerd.
- Kort voor de zomer bleek dat een aantal vleeskuikenbedrijven DutriRock hadden gebruikt. Zij hebben dit ingezet als strooiselverbeteraar, maar vanuit de autoriteiten is aangegeven dat het een biocide betreft. DutriRock heeft geen registratie als biocide en mag dus niet gebruikt worden. Overigens is er geen gevaar voor de volksgezondheid geweest. Vanuit IKB Kip en AVINED/PLUIMNED zijn de acties steeds op twee sporen gericht:
 - Hoe kunnen we ondersteunen in de ontstane situatie? M.n. gericht op het identificeren van bedrijven en vroegtijdige afstemming over de mogelijkheden rondom slacht.
 - Wat betekent hetgeen we nu weten voor de rest van de pluimveehouders / IKB-bedrijven? Dit is een doorlopende risico-inschatting waarbij er o.a. voor is gekozen om vanuit IKB Kip de deelnemers nogmaals te informeren over het belang van goed identificeren van te gebruiken producten (is het een biocide?) en dat biocides geregistreerd moeten zijn bij Ctgb. Dit blijken soms lastige vragen en bij twijfel kan een bedrijf contact opnemen met PLUIMNED.
- Voor de deelname aan Ketenborging.nl is een zelfscan uitgevoerd. De benodigde aanpassingen zijn uitgewerkt en dit is eind 2019 aangeboden aan de NVWA t.b.v. beoordeling tegen de normen van Ketenborging.nl. De uitkomsten hiervan worden in 2020 verwacht en dan zal ook besloten worden over het verdere traject (afweging meerwaarde en consequenties).
- In een brief van oktober 2018 van minister Schouten (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) en minister Bruins (Medische Zorg en Sport) wordt de verwachting uitgesproken dat alle plantaardige en dierlijke sectoren in de voedselketen met een plan voor versterking van de zelfregulering komen (dit naar analogie van de legsector). Vanuit FNLI, CBL en LTO is het project Private borging voedselketens opgestart. Doel is om binnen dit project de uitvoering van de versterking binnen de diverse ketens te coördineren. Eén van de ketens is de pluimveevleesketen. IKB Kip zal ondersteunen om de gewenste versterking in de pluimveevlees- c.q. vleeskuikenketen vorm te geven.
- Rondom communicatie is meer inzet gepleegd. Hierbij wordt gewerkt met een combinatie van verhoogde inzet door het IKB-secretariaat en (ad hoc) ondersteuning vanuit een communicatiebureau. Specifieke aandacht is besteed aan de versterking van IKB Kip. Hierbij zijn diverse nieuwsbrieven verzonden (digitaal en op papier) en is tevens een informatieve folder naar alle deelnemers gestuurd. Een ander mooi voorbeeld is de infographic die is opgemaakt ter verduidelijking van de aangepaste deelnemersovereenkomst. Dit maakt een juridisch stuk beter toegankelijk en begrijpelijk voor onze deelnemers.
- Afstemming met diverse partijen is (doorlopend) uitgevoerd. Onder andere is met Belplume gesproken over de vogelgriepsituatie in België (H3N1) en over de gelijkwaardigheid tussen de Certificatieschema's van Belplume en IKB Kip.

- Voorts liep een verkenning naar de mogelijkheden rondom het verbeteren van de datakwaliteit, efficiënter werken met data en het verhogen van het gebruiksgemak van de betrokken databank. In 2019 is een zogenoemde Proof of Concept (PoC) uitgevoerd. Deze PoC toonde eind 2019 aan dat er mogelijkheden zijn voor verbetering. Dit wordt voortgezet in 2020.

2. Salmonella aanpak pluimveevleessector

De Salmonella aanpak blijft een belangrijk aandachtspunt. De uitvoering daarvan is uitbesteed aan AVINED, ook vanwege de nauwe verwevenheid met de aanpak in de legsector. Omwille van de leesbaarheid is de nadere uitwerking van de Salmonella aanpak opgenomen in het AVINED-jaarverslag.

3. Onderzoek en innovatie

PLUIMNED is als erkende brancheorganisatie voor de pluimveevleessector indiener van de aanvraag voor de verbindendverklaring van de onderzoeks- en innovatieagenda voor de pluimveevleesketen (AVV). Op 13 april 2018 is de AVV-aanvraag van PLUIMNED ingewilligd door het Ministerie van LNV door middel van een publicatie van dit besluit in de Staatscourant. De uitvoering van de AVV is uitbesteed aan AVINED. Omwille van de leesbaarheid is de nadere uitwerking van de AVV ondergebracht in het AVINED-jaarverslag.

4. QS Bündler

Plan 2019

- Verbetering communicatie naar QS-deelnemers (ook buitenlandse deelnemers).
- Verbetering interne processen standaardwerkzaamheden.

Resultaten 2019

- De deelnemers zijn in 2019 op de hoogte gebracht over diverse onderwerpen zoals: het gebruik van de (vertaalde) zelfcontrolelijst, de facturatie van de deelnemersbijdrage, welke wijzigingen aan de Bündler moeten worden doorgegeven en een extra toelichting vanuit QS op bepaalde voorschriften. Ook de Duitse deelnemers ontvangen de nieuwsbrieven in het Duits. Voor de overige buitenlandse deelnemers wordt nog naar een passende oplossingsrichting gezocht.
- De interne processen van de standaardwerkzaamheden zijn verbeterd. Er zijn stapsgewijze protocollen opgesteld, zodat zaken sneller en efficiënter kunnen worden opgepakt. Tevens wordt een beroep gedaan op verspreiding via 'integraties' die zijn aangesloten om informatie onder hun klanten/leden te verspreiden.